

श्रूयते, मध्वाशयेत् घृतं वेति । प्रकृतौ श्रुतं, पयोव्रतं ब्राह्म-
णस्य यवागू राजन्यस्यामिक्षा वैश्यस्येत्ययं तृतीयो विषयः ॥
तत्रोपहोमनिवीतमध्वशनानि क्रमेण नारिष्ठहोमोपवीत
पयोव्रतानां निवर्त्तकानि । कुतः कार्यैक्यात् । उपहोमना-
रिष्ठहोमयोस्तावज्जुहोति, शब्दैक्यतदर्थैक्याभ्यां कार्यैक्यं प्रती-
यते । अशनव्रतयोः शब्दभेदेऽर्थभेदो नास्ति । निवीतोपवीत-
योः शब्दार्थभेदेऽपि वीतशब्दस्मारितं कार्यमेकं स्यात् । तस्माद्वाध
इति पूर्वः पक्षः । भवतु नाम दृष्टार्थेषु कार्यैक्यं दृष्ट्वा बाधः,
उदाहृदानित्वपूर्वार्थानि, अपूर्वञ्च विधेकगम्यतया विधि-
भेदेन भिद्यते । तस्मात् कार्यभेदात् समुच्चयोभ्युपगन्तव्यः ।
नच निवीतोपवीतयोर्विरोधः शङ्कनीयः । वासोभ्यां तदुभ-
योपपत्तेः । नापि पयोव्रतस्य दृष्टार्थत्वम् । अल्पेन पयसा
तृप्तिपुष्ट्यसम्भवात् । उदाहरणद्वये कृत्वा चिन्ता चास्तु । पञ्च-
माध्यायस्य द्वितीयपादे चिन्तितं, ।

नचत्रेष्ट्युपहोमाः किं नारिष्ठेभ्यः पुरा न वा ।

प्रत्यक्षपाठान् मुख्यस्य सामीप्यायास्तु पूर्वता ॥

प्रकृते प्रथमो बोधो वैकृते चरमस्ततः ।

नारिष्ठहोमाः पूर्वस्युरूपहोमास्तु पृष्ठतः ॥

अग्न्यादिदेवतायुक्तानां कृत्तिकादिनक्षत्राणामिष्टयः काम्या
विहिताः । अग्नये कृत्तिकाभ्यः पुरोडाशमष्टाकपालमित्यादयः ।
तत्र प्रधानहोमाः, “अग्निर्नः पातु कृत्तिकाः” इत्यादि याज्या-
नवाक्यापुरस्सरं श्रूयन्ते । तत्रोपहोमा एवमाहोमाः, सोऽत्र